

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν

Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

© **ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ (ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ)**

Γυναίκα με αναπηρία στον Αθλητισμό:

«Διεκδικώ τα δικαιώματά μου!»

Κοινωνική αναπαράσταση της αναπηρίας στον Αθλητισμό

Ειρήνη Καμπερίδου,

Καθηγήτρια Κοινωνιολογίας: Κοινωνικό Φύλο & Αθλητισμός

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ)

Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Κοινωνιολογίας

Μέλος της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων του ΕΚΠΑ

10^η διάλεξη 14/5/2024

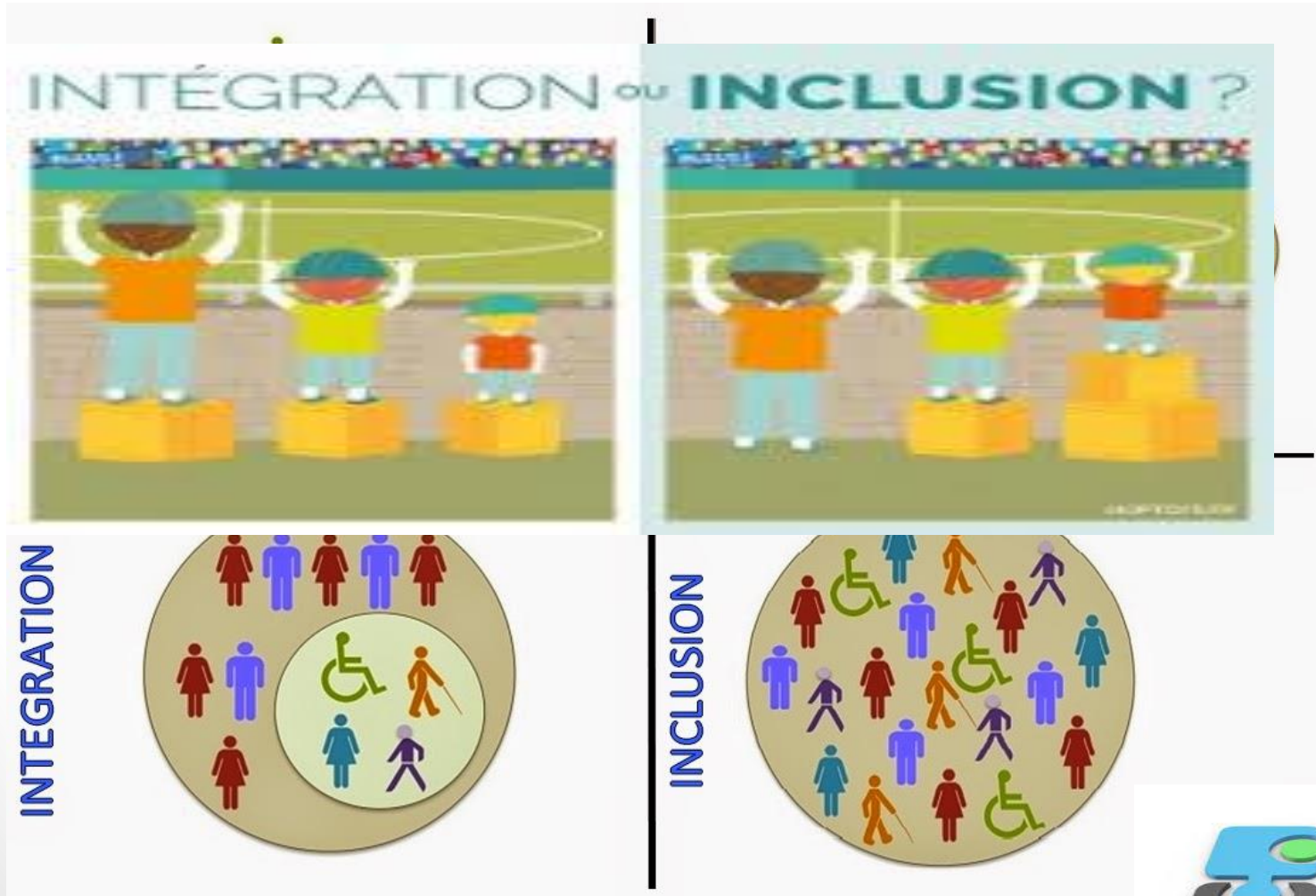
VECTOR | ALL
HEALTHY LIFE | SPORT

From integration to inclusion: "We leave no one behind" (McCall, 2016)

Ένταξη ή Ενσωμάτωση (inclusion) συμπερίληψη (inclusivity)

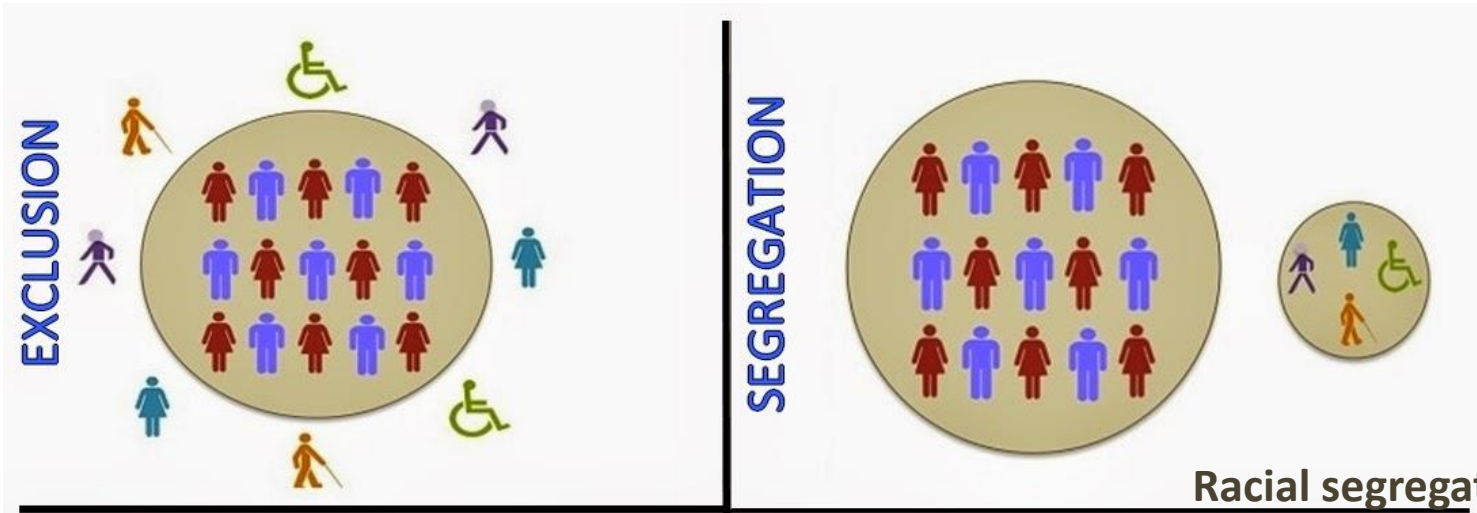
Η ερμηνεία του αγγλικού όρου **inclusion**, που εμείς μεταφράζουμε ως συμπερίληψη, βασίζεται στο English Index for Inclusion (CSIE, 2002)

Αποκλεισμός

Διχοτόμηση/ διαχωρισμός

(πχ. έμφυλη διχοτόμηση,
φυλετική διχοτόμηση)

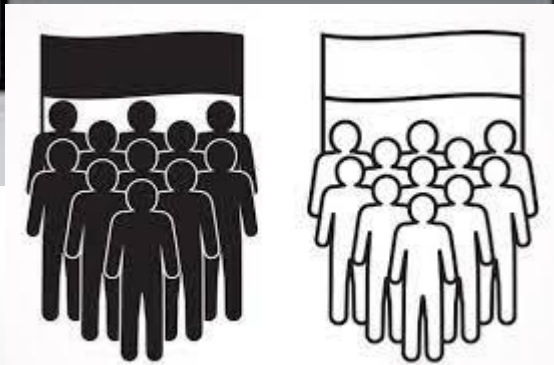
Racial segregation

Κοινωνικός αποκλεισμός

Φυλετική διχοτόμηση (racial segregation)

Η έμφυλη διχοτόμηση στον αθλητισμό (γυναικείος-ανδρικός)

Αναπηρία, μητρότητα και κοινωνική ένταξη (Χρονάκη, 2015)

«...άλλοτε τις εμποδίζουν να τεκνοποιήσουν, να παντρευτούν τον σύντροφο τους, και σχεδόν πάντα να γεννήσουν φυσιολογικά και να θηλάσουν», τονίζει η Μυρτώ Χρονάκη του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης...

Θεωρία των κοινωνικών αναπαραστάσεων

Πατέρας της θεωρίας των κοινωνικών αναπαραστάσεων θεωρείται ο
Serge Moscovici (1984, 2001)

«Ο σκοπός όλων των κοινωνικών αναπαραστάσεων είναι να κάνουν κάτι ανοίκειο, ή την ίδια την ανοικειότητα, οικεία» (Parker 1987: 448, κάνοντας αναφορά στον Moscovici, 1984: 24)

Οι κοινωνικές αναπαραστάσεις στοχεύουν στην κατανόηση του άγνωστου (του μη-γνώριμου):

«Κάθε αλληλεπίδραση, τόσο ανάμεσα σε άτομα όσο και ομάδες, προϋποθέτει **κοινωνικές αναπαραστάσεις (κοινά νοήματα)**, που δίνουν τη δυνατότητα στα άτομα να κατανοήσουν ... να δώσουν νόημα στον κόσμο και να επικοινωνήσουν αυτό το νόημα σε άλλους» (Thornberg 2010, 312).

- **Κοινωνικές αναπαραστάσεις: Περιγράφουν, εξηγούν και ερμηνεύουν κοινωνικά φαινόμενα, κοινωνικές ομάδες... τον τρόπο που λειτουργεί το άτομο, η ομάδα και η κοινωνία ...**

(Moscovici 1984, 2001; Parker 1987; Jodelet 1991; Wagner & συν. 1999; Lazlo 2002; Voelklein & Howarth 2005; Howarth 2006; Shaffer 2006; Kalampalikis & Haas 2008; Thornberg 2010; Asonitou, Koutsouki & Charitou, 2010; Charitou, Asonitou & Koutsouki, 2010)

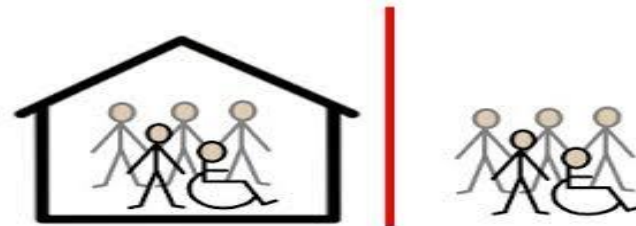
Κοινωνικός Αποκλεισμός

- 1^{ον} **Στάσεις** (Attitudes-behaviors: **bullying**, προκαταλήψεις, στερεότυπα, κ.ά.)
- 2^{ον} **Θεσμούς** (παιδεία, υγεία, κ.ά.)
- 3^{ον} **Περιβαλλοντικοί φραγμοί/εμπόδια** (Environmental barriers: προσβασιμότητα στα μεταφορικά μέσα, σε κοινωνικούς χώρους, νοσοκομεία, κ.ά.)

Γυναίκες και κορίτσια διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να υποστούν εκμετάλλευση, βία, σεξουαλική κακοποίηση, αναγκαστική στείρωση, κ.ά.

Απαραίτητα-αναγκαία:

**Η Κοινωνική ευαισθητοποίηση – Προβολή - Ορατότητα
Γλώσσα (People-first or Person-first language: inclusive language)**

(Kamberidou, Bonias, Patsantaras 2020; Μπόνιας, 2019; United Nations, 2019 Kamberidou, 2019; Kiuppis, 2018; Χρονάκη, 2015; Chabot, 2013 Kalyvas, Koutsouki, Skordilis, 2011; Asonitou, Koutsouki & Charitou, 2010; Charitou, Asonitou & Koutsouki, 2010...)

ΓΛΩΣΣΑ: People-First language (Personhood)

Παράδειγμα συμπεριληπτικής γλώσσας (inclusive language):
«Οι συνάνθρωποί μας με αναπηρίες» (Καμπερίδου, 2019)

Αποφυγή εκφράσεων ή όρων που αντικειμενικοποιούν, στιγματίζουν, και αναπαράγουν κοινωνικές ανισότητες, στερεότυπα, στάσεις, προκαταλήψεις, δηλαδή τον κοινωνικό αποκλεισμό (και παραπέμπουν σε αρρώστια/ασθένεια):

- *Disabled people vs. people with disabilities*
- *Disable vs. enabled*
- *Ableism (ablism)*
- *Normal (φυσιολογικό)*
- *Differently-abled, Diverse-ability (διαφορετική ικανότητα),*
- *Impaired, impairment (Kiuppis, 2018)*
- *Supercrip identity (super cripples)*

(Kamberidou, Bonias, Patsantaras 2020; Μπόνιας, 2019; Kamberidou, 2019; Wilson & McColl, 2019; Kiuppis, 2018; Anastasiou & Kaufmann 2013; Asonitou, Koutsouki & Charitou, 2010)

9. Person First language or People First Language, Identity-first language, Personhood

- Person First Language
- <https://www.youtube.com/watch?v=obbwb1bJ5io>

People-First Language

- <https://www.youtube.com/watch?v=oFGByJN7I5Y>

OR “Identity-first language”

- “Why many autistic people DON'T like person-first language

https://www.youtube.com/watch?v=Qcvge5ypbbA&ab_channel=YoSamdySam

WRONG
VERSUS
RIGHT

A GUIDE TO PERSON-CENTRIC LANGUAGE

PEOPLE FIRST LANGUAGE

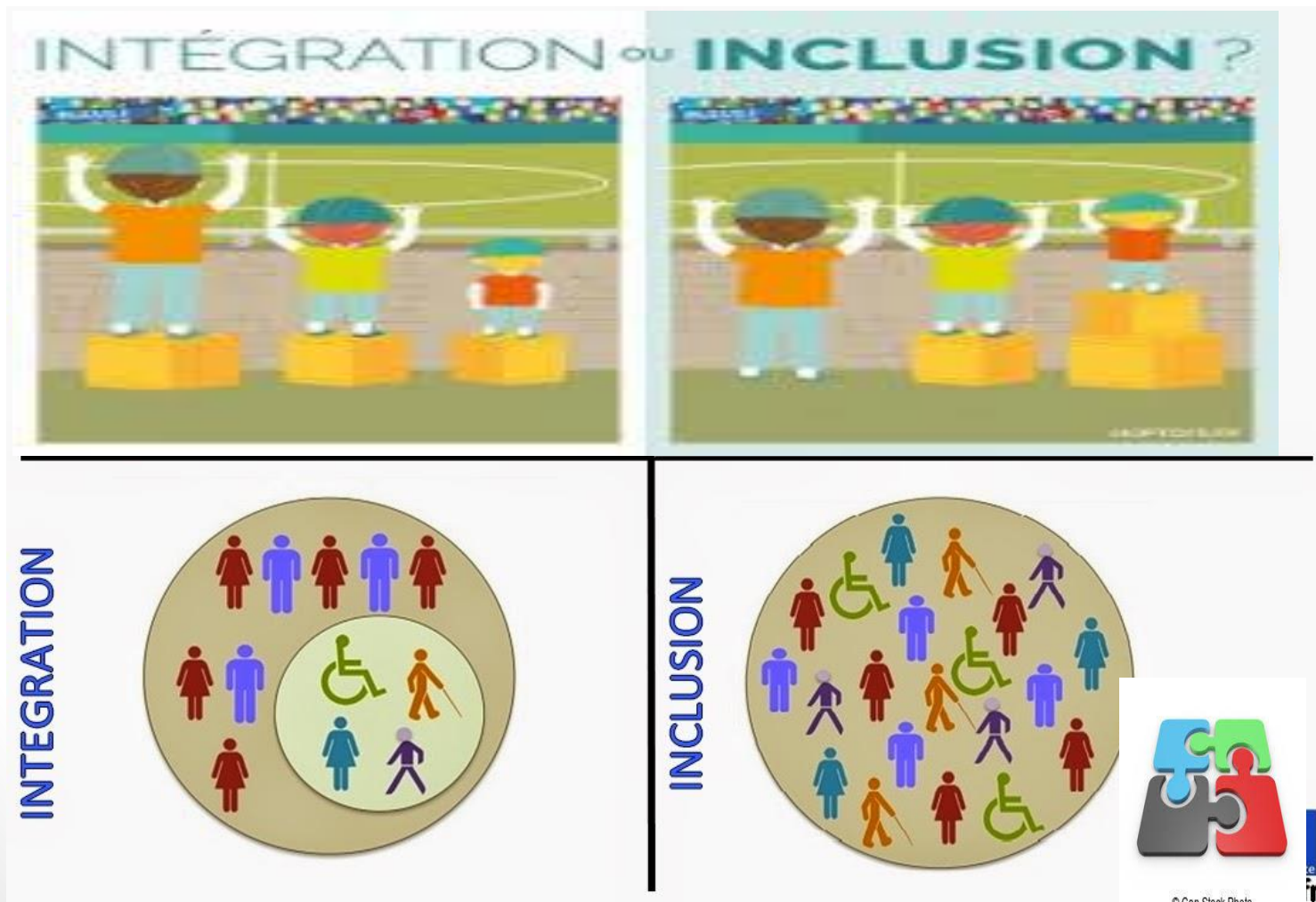
INCORRECT	CORRECT
HANDICAPPED OR DISABLED PEOPLE	PEOPLE WITH DISABILITIES
HE IS MENTALLY RETARDED OR A MONGOLOID	HE HAS A DEVELOPMENTAL OR INTELLECTUAL DISABILITY
SHE IS WHEELCHAIR-BOUND	SHE USES A WHEELCHAIR
HE IS A Cripple	HE HAS A PHYSICAL DISABILITY
MIDGET OR DWARF	A PERSON OF SHORT STATURE
HE SUFFERS FROM HEARING LOSS	HE IS HEARD OF HEARING
NORMAL OR HEALTHY PERSON	PERSON WITHOUT A DISABILITY
HANDICAPPED PARKING OR BATHROOM	ACCESSIBLE PARKING OR BATHROOM
HAS OVERCOME THEIR DISABILITY OR CHARACTERIZED AS DEPENDENT	PERSON WHO IS SUCCESSFUL OR PRODUCTIVE
THE BLIND OR SUFFERING FROM VISION LOSS	PERSON WHO IS BLIND OR VISUALLY IMPAIRED

"They're just mentally ill."	"They have a mental health condition."
"They're crazy / deranged / nuts."	"They are diagnosed with depression / bipolar disorder / etc."
"They suffer from depression / anxiety / bipolar disorder."	"They live with a mental health condition / illness."
"They committed suicide."	"They died by suicide."

...Αυτή η ερμηνεία του αγγλικού όρου **inclusion** (που μεταφράζουμε ως **συμπερίληψη**) βασίζεται στο **English Index for Inclusion (CSIE, 2002)**, και δεν πρέπει να τη συγχέουμε με την **ένταξη** (integration) Published by the Centre for Studies on Inclusive Education (CSIE)
<https://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index%20English.pdf>

Από την Ένταξη στην Ενσωμάτωση/ συμπερίληψη

Inclusion (συμπερίληψη):

"We leave no one behind" (McCall, 2016)

"A World of Inclusion" (UNESCO, 2008: 4).

Οι συμπεριληπτική εκπαίδευση (inclusive education), οδηγεί σε παράλληλη βελτίωση των μαθητών, των εκπαιδευτικών αλλά και των εκπαιδευτικών συστημάτων, προωθώντας τον σεβασμό των **ανθρωπίνων δικαιωμάτων** και μια **κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς**.

Θα μπορούσαμε εδώ να υποστηρίξουμε ότι συχνά είναι απαραίτητη η χρήση και των δύο προσεγγίσεων (της ένταξης και της ενσωμάτωσης/συμπερίληψης), ανάλογα με τις περιστάσεις. Απαιτείται συχνά μια πετυχημένη ένταξη για να φτάσουμε στην ενσωμάτωση/συμπερίληψη, στα οφέλη την ενσωμάτωσης.

"The focus is not in *fitting in* (integration).... but changing system and improving it for the benefit of All ... The trend today, especially as regards education and the school environment, is **moving away from integration and toward inclusion (συμπερίληψη/ενσωμάτωση)** (Kamberidou, Bonia, Patsantaras 2020).

© Can Stock Photo

«Η πρόοδος που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής στον τομέα του αθλητισμού για ΑμεΑ αφορά την **ένταξη**: την παροχή πλατφόρμων [δηλαδή **κοινωνικής περιοχής**] για τα άτομα με αναπηρίες ώστε να έχουν τον χώρο και τη δυνατότητα να αγωνίζονται και να συμμετέχουν στην αθλητική δραστηριότητα» (Kiefer, 2019 , μετφρ. Ειρήνη Καμπερίδου, 2020).

*"The progress which has been made thus far in disability sport has been in that of **integration**: providing platforms for those with disabilities to have a stage to compete and participate on"* (Kiefer, 2019).

Δεξιότητες που καλλιεργεί ο αθλητισμός Ελληνίδα Παραολυμπιονίκης τονίζει:

«**Διεκδικώ...διεκδικώ τα δικαιώματά μου** ... αν θα βγω έξω και δω μία κλειστή ράμπα, είμαι ικανή να πάρω την αστυνομία τηλέφωνο... **όλα τα διεκδικώ!** ...Είμαι παραπληγική...**Ήμουν τελείως αγύμναστη**, τελείως, δεν μπορούσα να κάτσω στο αμαξίδιο και το έχτισα όλο σιγά σιγά ... οτιδήποτε είναι το διεκδικώ... πήγα **Ρίο** και ήμουν **η πρώτη γυναίκα που πήγε σε ξιφασκία με αμαξίδιο σε Παραολυμπιακούς** ... »

(Συνέντευξη στο Μπόνιας, 2019, σελ. 236)

«...**Δεν** θα το επέτρεπα εγώ η ίδια να βιώσω κοινωνικό αποκλεισμό, ρατσισμό, **bullying**...

«**Δεν** αισθάνομαι μειονεκτικά με άλλες κοπέλες, που περπατάνε ... Αυτός που θα με κοιτάξει για πρώτη φορά δεν θα δει το αμαξίδιο πρώτα. Θα δει εμένα!! Θα κοιτάξει εμένα την **ΤΑΔΕ** στο πρόσωπο και μετά θα δει το αμαξίδιο...

«**δεν** αφήνω την αναπηρία να με αντιπροσωπεύει.... όλοι με αντιμετωπίζουν, σαν να μην έχω αναπηρία.... και βοηθάω και άλλους ανθρώπους, είτε έχουν αναπηρία είτε δεν έχουν...”

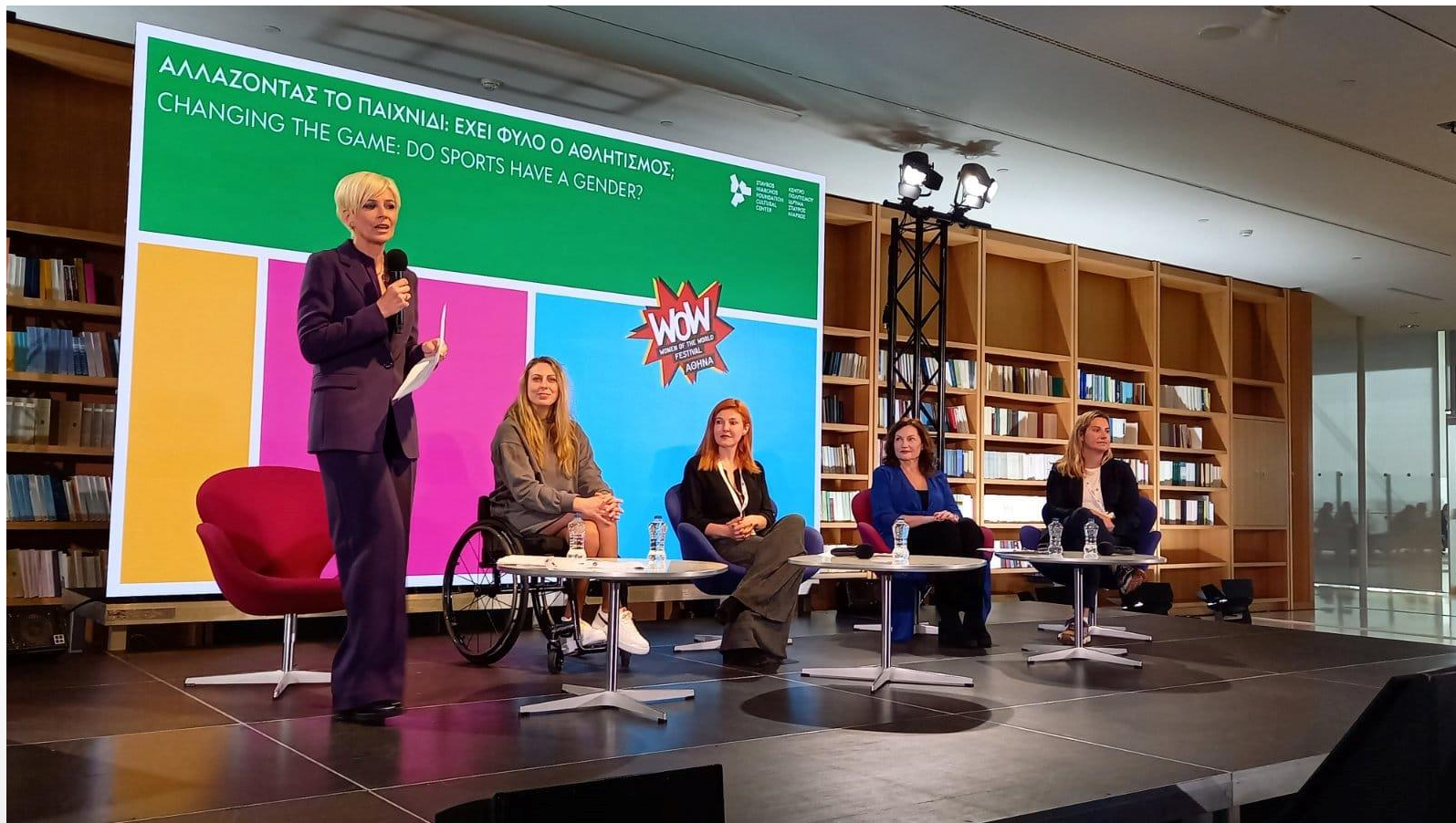
Φωτο: ΚΠΙΣΝ/Βάσω Παράσχη (@SNFCC #SNFCC και #WOWAthens)

ΑΛΛΑΖΟΝΤΑΣΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ: ΕΧΕΙ ΦΥΛΟ Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ;

Κυριακή, 2 Απριλίου 2023 στο Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ)

Φωτογραφίες: ΚΠΙΣΝ/Βάσω Παράσχη (@SNFCC #SNFCC και #WOWAthens)
ΑΛΛΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ: ΕΧΕΙ ΦΥΛΟ Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ;
Κυριακή, 2 Απριλίου 2023 στο Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος
(ΚΠΙΣΝ)

ΑΛΛΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ: ΕΧΕΙ ΦΥΛΟ Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ;

Κυριακή, 2 Απριλίου 2023 στο Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ)

Φωτο: ΚΠΙΣΝ/Βάσω Παράσχη (@SNFCC #SNFCC και #WOWathens)

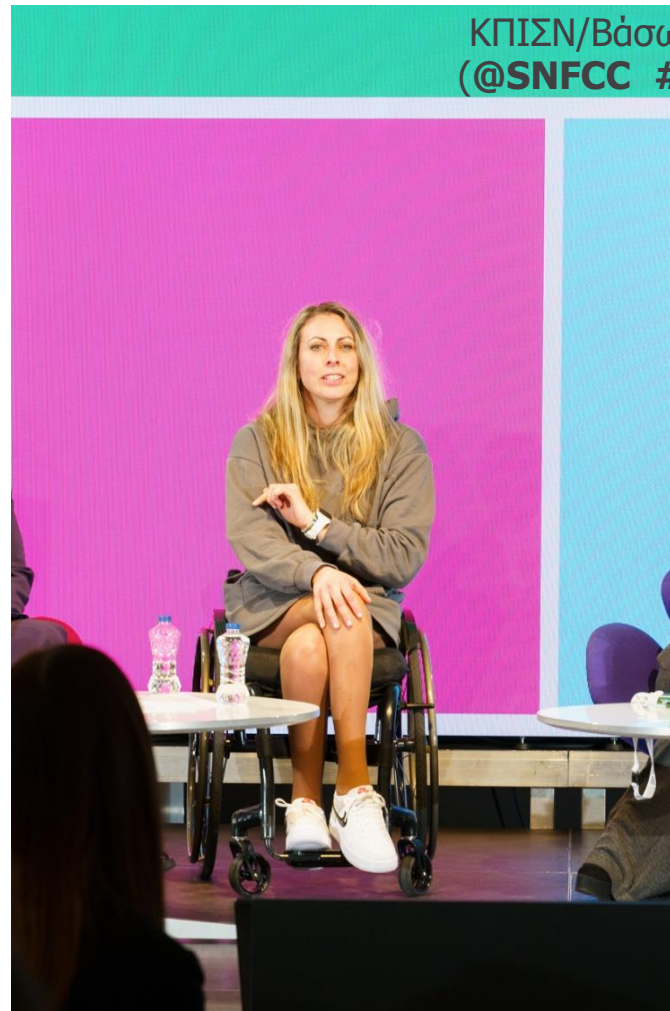

Η Πρωταθλήτρια στην Ξιφασκία με αμαξίδιο Κέλλο Λουφάκη (από την Χίο)

Φωτογραφίες: ΚΤΙΣΝ/Βάσω Παράσχη (@SNFCC #SNFCC και #WOWAthens)

Η πρώτη Ελληνίδα (Χιώτισσα) αθλήτρια της ξιφασκίας
που συμμετείχε σε Παραολυμπιακούς Αγώνες.

ΚΠΙΣΝ/Βάσω Παράσχη
(@SNFCC #SNFCC και #WOWAthens)

Φωτο: ΚΠΙΣΝ/Βάσω Παράσχη (@SNFCC #SNFCC και #WOWathens)

[Πηνύ Popoganda: https://popaganda.gr/people/mia-ora-me-tin-kelli-loufaki-ine-mathima-zois/](https://popaganda.gr/people/mia-ora-me-tin-kelli-loufaki-ine-mathima-zois/)

Ο αθλητισμός μου δίνει πολύ ευχαρίστηση

«Είμαι φοιτήτρια, έχω δύο πτυχία βασικά. Το πρώτο μου πτυχίο είναι Διοίκηση επιχειρήσεων, Οικονομικά. Το δεύτερο μου πτυχίο... **τελείωσα το τρίτο έτος τώρα στο ΦΠΨ**, τμήμα Ψυχολογίας. [...] Με το Μπότσια ασχολούμαι από το 2014, αλλά στην Εθνική Ομάδα είμαι από το 2015. Οι κατακτήσεις μου είναι χρυσό μετάλλιο στο Continental Cup, αργυρό μετάλλιο ...Τετραπληγία... Λόγω του ότι είμαι Παραολυμπιακή αθλήτρια, **Ολυμπιονίκης** έχω παραπάνω χρόνο να διαβάσω... Οι εξετάσεις είναι προφορικές.... **Έδωσα 8 μαθήματα και τα πέρασα όλα... Ο αθλητισμός μου δίνει πολύ ευχαρίστηση ...»**

(Αφήγηση- συνέντευξη αθλήτριας στο Μπόνιας, 2019, σελ. 239)

Paralympian Alana Nichols Is Facing Her Biggest
Challenge Yet: **Motherhood as a Disabled Woman**, by
Gianluca Russo, March 24, 2019

Δηλώνει ότι αντιμετωπίζει κοινωνικές ανισότητες,
δηλώνει: **1^{ον}** ως γυναίκα, **2^{ον}** ως γυναίκα με
αναπηρία, και τώρα, λόγω εγκυμοσύνης...

«Κατάφερα περισσότερα ακόμα και από γυναίκες χωρίς κινητικές αναπηρίες»

«...ταξιδεύω σε όλο τον κόσμο με αμαξίδιο, κάνω σκι με 70 μίλια την ώρα ... **Πως είναι δυνατόν να είμαι ακατάλληλος γονιός! ... Αντιθέτως, η κοινότητα γονέων περιορίζεται: δεν κατασκευάζει/σχεδιάζει κάτι τόσο απλό όπως **κούνια/κρεβατάκι μωρού/βρέφους που να διευκολύνουν τις μητέρες που δεν μπορούν να σταθούν όρθιες να σηκώσουν τα μωρά τους****», τονίζει η [Alana Nichols](#) .

20 Παραολυμπιονίκες και Παγκόσμιοι πρωταθλητές/τριες με κινητικές αναπηρίες (Αλέξανδρος Μπόνιας, 2019)

14 αθλητές, 6 αθλήτριες, 18 – 55 ετών

Η ερευνητική διαδικασία των συνεντεύξεων (διάστημα 5 μηνών)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΠΟΝΟΣ

** Ο Αθλητισμός, ** το οικογενειακό περιβάλλον και ** οι φίλοι/ες αποτελούν σημαντικοί φορείς κοινωνικής ενσωμάτωσης/ένταξης

1. Οι 19 συμμετέχοντες επισημαίνουν ότι υφίστανται **κοινωνικό αποκλεισμό λόγω αναπηρίας.**
2. **Όλοι (20)** υπογραμμίζουν το σημαντικό ρόλο και τη συμβολή του **Αθλητισμού** στην κοινωνική τους ενσωμάτωση.
3. Ο Αθλητισμός **δίνει «νόημα στη ζωή τους».**
4. Ο Αθλητισμός παρέχει **κοινωνική ταυτότητα, αθλητική ταυτότητα.**

Ενσωμάτωση/ένταξη: όροι και προσεγγίσεις που χρησιμοποιεί ως συνώνυμα ο Μπόνιας (2019)

Αθλητική ταυτότητα

Αθλήτρια με Παγκόσμια είπε, μεταξύ άλλων είπε:

«Συστηνόμαστε ως αθλήτριες»

(Kamberidou, Bonias, Patsantaras 2020)

«Ο Αθλητισμός με βοηθάει στην προσωπική μου ζωή, με κάνει καλύτερη, με κάνει να βλέπω τον κόσμο με άλλο μάτι, να ενταχθώ [...] μας βγάζει έξω από το σπίτι, μας βγάζει στον κόσμο... συστηνόμαστε ως αθλήτριες και αθλητές, με άλλα λόγια μας δίνει κοινωνική ταυτότητα, την ταυτότητα του αθλητή και της αθλήτριας....»

ΟΡΑΤΟΤΗΤΑ

Οι συνάνθρωποί μας με αναπηρίες χρειάζονται **ΟΡΑΤΟΤΗΤΑ**, κάλυψη-προβολή στα ΜΜΕ:

- για την αναπαραγωγή **κοινωνικών προτύπων** και **μεντόρων**,
- **εκστρατεία ευαισθητοποίησης**, στην οποία ο **αθλητισμός** θα μπορούσε να διαδραματίσει **σημαντικό ρόλο** στην **αλλαγή των κοινωνικών στάσεων** (στερεοτύπων, προκαταλήψεων, διακρίσεων),
- καθώς και την εξάλειψη της **ταυτότητας (στερεότυπου) του *supercrip* αθλητή/τρια** [υπερ—ήρωα, ηρωίδα με επικέντρωση στην αναπηρία, τη διαφορά]

(Kamberidou, 2019, 2014; Kamberidou, Bonias, Patsantaras 2020)

OPATOTHTA

Deaflympics

Special Olympics World Games

Inclusion and Visibility: Eliminating the "supercrip" stereotype

(Chatfield & Cottingham, 2017; Harnett, 2000; Martin, 2017; Silva & Howe, 2012))

"Supercrip-related praise for Paralympians can unrealistically raise expectations for all people with disabilities, including many who cannot do many of the things athletes with disabilities can do" (Martin, 2017).

"...the impaired are successful in spite of their disability" (Silva & Howe, 2012: 174)

«Δεν μου αρέσει να με αποκαλούν ούτε ηρωίδα, ούτε δύναμη ψυχής ούτε τίποτα!! ... Κάνω αυτό που πραγματικά μου αρέσει, που με ηρεμεί και με γεμίζει σαν άνθρωπο ... μου δίνει όρεξη για ζωή ... και το μόνο πράγμα που πραγματικά απλά δεν θέλω είναι να μου βάζουν εμπόδια ... Το αμαξίδιό μου είναι τα πόδια μου ... μπορώ να κάνω τόσα πολλά πράγματα, όπου ένας που περπατάει δεν τα κάνει...»

(Αφήγηση αθλήτριας με παγκόσμια διάκριση στο Μπόνιας, 2019)

Τι συμβουλεύουν – συστήνουν - παρατηρούν οι 6 αθλήτριες (με διακρίσεις σε παγκόσμια πρωταθλήματα και Παραολυμπιακούς Αγώνες)

#BEACTIVE

Συμβουλεύουν/συστήνουν :

- Συμμετοχή σε αθλητική δραστηριότητα γιατί βοηθά σωματικά και ψυχολογικά, και δίνει στόχους
- Να προπονείστε, να γυμνάζεστε για να φέρεται το σώμα σας σε καλύτερη κατάσταση και επίπεδο
- Να διεκδικείτε τα δικαιώματά σας
- Να μην βλέπετε την αναπηρία σαν στίγμα αλλά σαν κάτι το οποίο σε οδηγεί σε κάτι διαφορετικό
- Να εστιάζεται στο κυνήγι των ονείρων σας, να προσπαθείτε να κάνετε τα όνειρά σας πραγματικότητα
- Να έρχονται τα παιδιά στον αθλητισμό,
- Να προσλαμβάνονται εκπαιδευτικοί με αναπηρίες

Παρατηρούν ότι ο Αθλητισμός :

- διδάσκει κοινωνικότητα, επικοινωνία
- συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση,
- διευκολύνει την κοινωνική ένταξη
- είναι παιδεία... και σου μαθαίνει να ξεπερνάς τα όριά σου...

Παρατηρούν:

Η νεολαία βρίσκεται δίπλα στα Άτομα με Αναπηρία και τους συμπαραστέκεται

«Η σημερινή νεολαία έχει έρθει πάρα πολύ κοντά στα άτομα με αναπηρία. Το βλέπουμε σε κάθε κίνηση που βγαίνουμε στους δρόμους. Θα έρθει ένα νέο παιδί να σου πει, να σε βοηθήσει κάπου που δεν υπάρχει **ράμπα**. Να σου τραβήξει το μηχανάκι, γιατί σου έχει κλείσει τη ράμπα. Να σε βοηθήσει **να μπεις στο αυτοκίνητο** και να σου βάλλει το καρότσι στο πορτμπαγκάζ. **Όλη αυτή η διάθεση των νέων ανθρώπων μας γεμίζει αισιοδοξία** ότι θα πετύχουμε τους στόχους τους διαχρονικούς και τους στόχους τους αυτονόητους»

ΕΘΝΙΚΗ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Ζητούν:

«Εμείς το μόνο που θέλουμε είναι η κοινωνία να σεβαστεί τις ανάγκες και τα δικαιώματά μας.... **Να βοηθήσουν στον αγώνα της κοινωνικής μας ένταξης** και να μην προβάλλουν εμπόδια ... να γίνουν αρωγοί, ώστε να επιτευχθούν και άλλες κατακτήσεις που θα βελτιώσουν την **ποιότητα της ζωής μας**»
(Μπόνιας, 2019)

Συμπερασματικές παρατηρήσεις

- Για να προωθήσουμε πρότυπα και να συμπεριλάβουμε τα άτομα με αναπηρίες στο μαθησιακό περιβάλλον, πρέπει να προσλάβουμε εκπαιδευτικούς με αναπηρίες ...
- Οι εκπαιδευτικοί **με και χωρίς αναπηρίες** πρέπει να λάβουν εκπαίδευση στη συμπεριληπτική παιδεία (*inclusive educators*)
- Το δομημένο περιβάλλον πρέπει να είναι προσβάσιμο σε **μαθητές και εκπαιδευτικούς με αναπηρίες**. Αυτό περιλαμβάνει **αθλητικούς χώρους, γήπεδα, εγκαταστάσεις για αθλητικές δραστηριότητες και αμφιθέατρα που χρησιμοποιούνται για τη φυσική αγωγή ...**
- Σε αυτό το πλαίσιο ο αθλητισμός (και η φυσική αγωγή) αποτελούν κοινωνική περιοχή για την κατάρριψη κοινωνικών και γλωσσικών φραγμών

Kamberidou, Bonias, Patsantaras 2020, Kamberidou 2019,
Kiuppis 2018, McCall 2016, Tiendra 2013, Vislie 2010

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Ένταξη (**integration**) και ενσωμάτωση/συμπερίληψη (**inclusion**) συνανθρώπων μας με αναπηρίες που έχουν πανεπιστημιακές σπουδές ή είναι παραολυμπιακοί ή παγκόσμιοι αθλητές/τριες **σε θέσεις ηγεσίας ή λήψης αποφάσεων.**
- Συνέδρια, ημερίδες, συνεδριάσεις και workshops που αφορούν θέματα αναπηρίας και αθλητικής δραστηριότητας να συμπεριλαμβάνουν ως ομιλητές άτομα με αναπηρίες!
- Οι επιτροπές, τα συμβούλια, τα κέντρα αποφάσεων, κ.ά., να μην ελέγχονται πλέον κυρίως η αποκλειστικά από άτομα **χωρίς** αναπηρίες.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- **ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ και ΜΕΝΤΟΡΕΣ** : Να παρέχεται η δυνατότητα στους νέους με αναπηρίες να παρακολουθούν και να βλέπουν ΑμεΑ= Άτομο με Αναπηρία , Άτομα με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ) όλων των ηλικιών να συμμετέχουν σε αθλητικές δραστηριότητες ή αθλητικούς αγώνες.
- **Προσβάσιμες** εγκαταστάσεις για φυσική δραστηριότητα στις γειτονιές τους και δωρεάν μεταφορά σε εγκαταστάσεις φυσικής δραστηριότητας.
- Τα **ΜΜΕ** οφείλουν να σέβονται την κοινωνική και αθλητική ταυτότητά τους και να προβάλλουν τους αθλητές/τριες με αναπηρίες στην αθλητική τους ιδιότητα, χωρίς υπερβολές, δηλαδή **όχι ως supercrips!!**

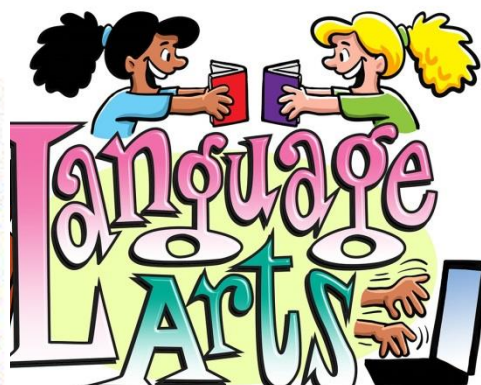

Προτάσεις φοιτητών/τριών μαθήματος 25/4/2023

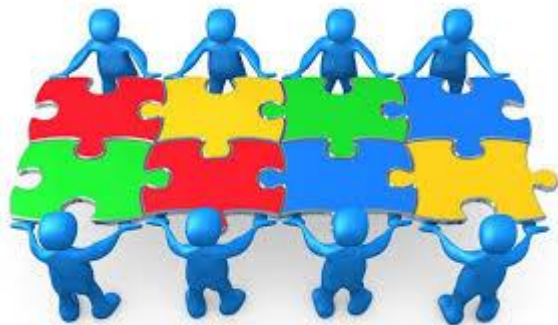
- ΜΚΔ Προβολή στα ΜΚΔ-μέσα κοινωνικής δικτύωσης (πρόταση του Νικολάου Ανδρέα), νέα μέσα....
- Στα διάφορα σχολικά μαθήματα από δημοτικό να ενταχθούν αυτά τα θέματα (πρόταση Παναγιωτοπούλου Ελένης).
- Υπάρχει έλλειψη προπονητών/τριών που να είναι ειδικευμένοι στην Ειδική Αγωγή. Να δοθούν κίνητρα. (πρόταση Γονιδιάκη Μαρίας)...
- Ενημερωτικές επισκέψεις σε σχολεία για ευαισθητοποίηση...(πρόταση Γονιδιάκη Μαρίας)...

Προτάσεις φοιτητών/τριών

#BEACTIVE

© Can Stock Photo

5 YEARS
EUROPEAN WEEK
OF SPORT

#BEACTIVE
23 - 30 September

© European Union, 2019

An initiative of the European Commission

ΚΕΛΛΥ ΛΟΥΦΑΚΗ:
Ο,ΤΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΟΥ
ΣΥΜΒΕΙ, ΘΑ ΤΟ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩ

21.04.2024, 12:00M.M.

Αίθουσα εκδηλώσεων
Σχολικού Κέντρου Καρδαμύλων

Σχολικό Κέντρο Καρδαμύλων, Σύλλογος Γονέων
Σχ. Κ. Καρδαμύλων

Πηγές –προτεινόμενη βιβλιογραφία

- **Kamberidou, I., Bonias, A., & Patsantaras, N. (2019).** **SPORT AS A MEANS OF INCLUSION AND INTEGRATION FOR "THOSE OF US WITH DISABILITIES"**. *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 5(12), 99-128. Open Access Publishing Group. [Publisher's Version](#)
- **Μπόνιας, Α. (2019).** *Κοινωνικός αποκλεισμός και κοινωνικός πόνος: Ο αθλητισμός ως μέσο κοινωνικής ενσωμάτωσης/ένταξης αθλητών/τριών με κινητική αναπηρία. Μεταπτυχιακή διατριβή – Διπλωματική εργασία. Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Κατεύθυνση Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές Σπουδές, Κοινωνιολογία του Αθλητισμού. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ). Διατίθεται στον Πέργαμο/Pergamos: <https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2886911>*
- **Kamberidou, I. (2019).** **GENDER INTEGRATION IN THE MILITARY: GENDER-NEUTRAL STANDARDS AND COED SPORTS**. *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 5(11), 23-45. Open Access Publishing Group. [Publisher's Version](#) [Abstract](#), [gender.integration.in.the.military.pdf](#)
- **-Kamberidou, I. & Chroni, S. (2016).****The Greek Experience: Outstanding Women in the Social Space of Sport**. In *Inspirational Women in Europe: making a difference in Physical Education, Sport and Dance* (pp. 224–242). Juiz de Fora, Brazil.: Rosa Diketmüller (editor). Juiz de Fora :NGIME/UFJF, 2016 (IAPESGW Continent Series). Publication of the International Association of Physical Education and Sport for Girls and Women (IAPESGW), ISBN 978-85 67380-55-1.
- **-Kamberidou, I. (2012).** **New Realms of Agency: Promoting Peace Education and Gender Equity through Sport**. In *Sport Science and Physical Education, [Ed. Luminita Georgescu], Encyclopedia of Life Support Systems (EOLSS), Eolss Publishers, Oxford ,UK*. Oxford ,UK: Developed under the Auspices of UNESCO, Eolss publ. [new_realms_of_agency_e1-12-89-14.pdf](#)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

